

PBT-A-50038/2011. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület M.I. részéről (a továbbiakban: Kérelmező) az ABC Zrt. (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2011. szeptember 22. napjára kitűzött meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület kötelezi a pénzügyi szolgáltatót, hogy 15 napon belül fizessen meg a Kérelmezőnek 650.000,- (Hatszázötvenezer) Ft-ot kártérítésként.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Bíróságtól, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekben túl – az ajánlás részére történt kézbesítéstől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Bíróságtól, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítéstől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület a rendelkezésére álló okiratok és a felek előadásai alapján a következő tényállást állapította meg:

A kérelmező és az xxx Kft. között 2006. májusában gépjármű adásvételi szerződés jött létre. A Kérelmező a gépjármű vételárát részben a pénzügyi szolgáltató által finanszírozott hitelből (2.739.000,- Ft) kívánta fedezni. A gépjármű adásvételi szerződés aláírásával egyidejűleg, a Kérelmező és az xxx Kft. (mint Szállító), a hitelszerződést aláírta és azt megküldte a pénzügyi szolgáltatónak. A pénzügyi szolgáltató a hitelszerződés alapján a hitelösszeget az xxx Kft.-nek (a szerződés szerinti vételár jogosultjának) átutalta és a Kérelmező az első részletet a pénzügyi szolgáltatónak megfizette. Ezt követően az xxx Kft. a gépjárművet a Kérelmezőnek nem tudta átadni, így a gépjármű adásvételi szerződés meghiúsult. Az xxx Kft. nyilatkozatban vállalta a pénzügyi szolgáltató által folyósított hitelösszeg visszafizetését. A Kérelmező a fenti nyilatkozatot a pénzügyi szolgáltató területi képviselőjének átadta.

A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező által megfizetett részletet a Kérelmezőnek visszautalta, utóbb azonban „tekintettel a szerződésen mutatkozó követelésére, adminisztrációs tévedésből a fogyasztó adatait továbbította a KHR rendszert üzemeltető BISZ Zrt. felé” (pénzügyi szolgáltató a 6-os szám alatti válaszirata).

A Kérelmezőnek 2006. február 1-től a ABC Bank-nál hitelkártya szerződése és ehhez kapcsolódóan hitelkártyája volt, amelyet a KHR listán történő szereplése miatt 2009-ben a ABC Bank felmondott és a hitelkártyát letiltotta.

Ezt követően 2010. májusában a Kérelmezővel megbízási szerződést kívánt kötni 600.000,- Ft megbízási díj ellenében a xxx Egyetem, xxx Intézete (továbbiakban: Egyetem), faátvételi feladat ellátására. A megbízási szerződés megkötésének feltétele lett volna „egy megjelenésében és műszaki állapotában megbízható személygépkocsinak tulajdonlása” (Egyetem írásbeli nyilatkozata), ezért a Kérelmező gépjárművet kívánt vásárolni.

A Kérelmező a fentiek miatt megrendelt egy gépjárművet a xxx Kft.-től és megrendelésével egyidejűleg 50.000,- Ft foglalót befizetett. A gépjárművet a Kérelmező részben a BCD Bank által nyújtott hitelből kívánta megvenni,

azonban a BCD Bank a Kérelmező hiteligénylését elutasította, tekintettel arra, hogy a Kérelmező a KHR listán szerepelt.

A Kérelmező 2010. októberében a pénzügyi szolgáltatónál kérte a KHR listából történő törlését, valamint kártérítési igénnyel lépett fel. Kérte az 50.000,- Ft-os foglalónak, az elmaradt megbízási díjának, a hitelszerződés felmondásából eredő kárának, valamint nem vagyoni kárának megfizetését.

A pénzügyi szolgáltató tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy adatait törölte a KHR listában. Ezenkívül a kártérítési igény elbírálásához dokumentumokat kért be, majd azok becsatolását követően 50.000,- Ft összeget ajánlott fel a Kérelmezőnek.

A kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testületnél benyújtott kérelmében továbbra is fenntartotta korábbi kártérítési igényeit.

A pénzügyi szolgáltató hatásköri kifogással élt, valamint a kérelem elutasítását kérte.

A Pénzügyi Békéltető Testület – tekintettel a pénzügyi szolgáltató hatásköri kifogására – elsőként erre kíván kitérni:

A pénzügyi szolgáltató két egymásnak ellentmondó hatásköri kifogást (egyikben a felek közötti szerződést létrejötteknek, a másikban létre nem jötteknek tekinti) tett. Első kifogásában (válasziratában) előadta, hogy a felek között szerződés jött létre és hivatkozott arra, hogy „álláspontjuk szerint a fogyasztó által előterjesztett, a szerződés megszűnését követő körülmények során keletkezett kárigény nem tekinthető a T. Testület hatáskörébe tartozó fogyasztói jogvitának, annak jogalapja vagy összecszerúsége elbírálására a T. Testületnek nincs jogköre, ezért kérjük a fogyasztó kérelmének elutasítását és az eljárást megszüntetését” (pénzügyi szolgáltató a 6-os szám alatti válaszirata).

Ezt követően a Testület felhívására a pénzügyi szolgáltató nem tudott általa is aláírt szerződést becsatolni, de továbbra is arra hivatkozott, hogy „a szerződést létrejötteknek tekinti, a hitelösszeget elutalta, a panaszos fogyasztó a havi törlesztő részletek fizetését megkezdte (a befizetett törlesztő részleteket társaságunk a szerződés megszüntetésekor maradéktalanul visszautalta a panaszos részére). Vélhetően a szerződés rövid időn belül történt megszüntetésének következménye, hogy az aláírt szerződési példány már nem lett kipoztázva a panaszos részére” (pénzügyi szolgáltató a 11-es szám alatti 2011. augusztus 30-án kelt beadványa).

A pénzügyi szolgáltató csak ezt követően, a folytatólagos meghallgatáson nyilatkozott, úgy, hogy a felek között a szerződés nem jött létre, így a Testületnek nincs hatásköre az ügyben eljárni, mivel nincs az eljárás alapját képező a Psztv. 4. §-a szerinti pénzügyi fogyasztói szerződés. A fentiek alapján kérte az eljárás megszüntetését.

A Psztv. 78. § (1) bekezdése alapján a Pénzügyi Békéltető Testület hatáskörébe és illetékességébe tartozik a fogyasztó és a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy között - a nyújtott szolgáltatással kapcsolatban - létrejött szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy (a továbbiakban: pénzügyi fogyasztói jogvita) bírósági eljáráson kívüli rendezése.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a KHR listára történő bejelentés a szerződés teljesítésével kapcsolatos vitás ügy. Ugyanis éppen a Kérelmező nem teljesítéséből, vagy vitatott teljesítéséből adódik az, hogy a pénzügyi szolgáltató az Üzletszabályzata (7.4.) és a 2011. évi CXXII. törvény (korábban Hpt. 130.§-a) alapján bejelenti a KHR listába a Kérelmezőt. E bejelentési kötelezettsége a pénzügyi szolgáltatónak a felek között létrejött szerződéses jogviszony alapján áll fenn, függetlenül attól, hogy a szerződés megszűnik, vagy felmondásra kerül, ugyanis a pénzügyi szolgáltatónak, akkor is jogszabályi kötelezettsége a nem teljesítő adós bejelentése, ha a szerződés felmondásra kerül, illetve megszűnik.

A második hatásköri kifogás kapcsán (aláírás hiánya) az eljáró tanács álláspontja szerint, a szerződés a felek között létrejött. Ezt támasztja alá a felek ráutaló magatartása, szerződésszerű teljesítése (szerződés 7. pontja), valamint a pénzügyi szolgáltató első két ízben tett erre vonatkozó egyértelmű előadása is.

A szerződés 7. pontja alapján „a Hitelező a hitelt oly módon folyósítja, hogy jelen szerződés hatályba lépésekor a hitel teljes összegét az Adós (ill. Társadós) helyett és nevében megfizetett vételár(rész)ként átutalja a Szállító fent megjelölt bankszámlára”.

Tekintettel arra, hogy a hitelbírálatot követő folyósítás a pénzügyi szolgáltató által megtörtént, a szerződés fenti pontja alapján hatályba lépettnek kell tekinteni.

Ezen kívül a szerződés a felek között a Hpt. szabályainak megfelelően írásba lett foglalva, annak tartalma egyértelműen megállapítható és a felek ennek megfelelően szerződésszerűen teljesítettek is, ezt követően a szerződés annak lehetetlenülése folytán megszűnt.

A tanács álláspontja szerint a szerződés hatályba lépett függetlenül attól, hogy azt a pénzügyi szolgáltató nem írta alá, ugyanis az aláírás elmaradása önmagában nem eredményezi azt, hogy az egész szerződés érvénytelen lenne, figyelemmel a felek szerződési akaratára és szerződésszerű teljesítésére.

Az eljáró tanács a pénzügyi szolgáltató fenti álláspontja kapcsán megjegyzeni kívánja, hogyha a pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a szerződés nem jött létre a felek között, akkor nem érthető az, hogy mi alapján továbbította a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező adatait a BISZ Zrt. felé (KHR listába). Ugyanis, ha a szerződés nem jött volna létre akkor nem is továbbíthatta volna a Kérelmező adatait; ebben az esetben, pedig a pénzügyi szolgáltató törvénysértést követett el, visszaélt a Kérelmező személyes adataival, ami a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/A. §-a alapján büntetőjogi kategória lehet.

A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.)

339. § (1) Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

355. § (1) A kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

(2) A kárt pénzben kell megtéríteni, kivéve, ha a körülmények a kár természetben való megtérítését indokolják. A kár természetben való megtérítése különösen akkor lehet indokolt, ha a kártérítés tárgyát a károkozó maga is termeli, vagy az egyébként a rendelkezésére áll.

(4) Kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A kártérítési igény jogalapját (a Kérelmező jogellenesen került a KHR listára), illetve annak a pénzügyi szolgáltatónak történő felróhatóságát maga a pénzügyi szolgáltató is elismerte: A pénzügyi szolgáltató „adminisztrációs tévedésből a fogyasztó adatait továbbította a KHR rendszert üzemeltető BISZ Zrt. felé”.

A konkrét károk kapcsán a Kérelmező igazolta a BCD BANK okiratával, hogy hitelkérelmének elutasításának kizárólagos oka a KHR rendszerben történő szerepelése volt, ezenkívül a Kérelmező az Egyetem igazolásával azt is bizonyította, hogy megbízási szerződése azért nem jött létre, mert nem tudott „egy megjelenésében és műszaki állapotában megbízható személygépkocsit” az Egyetemnek bemutatni.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a pénzügyi szolgáltató felróható okból esett el a Kérelmező a megbízási díjtól, hiszen ha nem szerepelt volna a pénzügyi szolgáltató hibájából kifolyólag a KHR listában, akkor gépkocsit tudott volna vásárolni, a foglalót (50.000,- Ft) nem veszti el és az Egyetem megbízási szerződést kötött volna vele. A Kérelmező a megbízási díj (600.000,- Ft) összegét az Egyetem igazolásával szintén bizonyította.

A Pénzügyi Békéltető Testület, azonban nem fogadta el a Kérelmező ABC Bank-nál vezetett hitele kapcsán előterjesztett kártérítési igényét, tekintettel arra, hogy a Kérelmező sem a kárának konkrét összegét nem jelölte meg és okirattal, számítással nem is bizonyította azt. Ebben az esetben a tanács megjegyzeni kívánja azt is, hogy ezen hitelt (igaz nem egy összegben és azonnal), vissza kellett volna fizetnie a Kérelmezőnek abban az esetben is, ha a pénzügyi szolgáltató nem teszi fel hibásan a KHR listára.

A Kérelmező a nem vagyoni kár igénye esetében nem bizonyította valamely személyiségi jogának sérelmét, illetve nem jelölte meg és nem is bizonyította konkrétan a kárának összegszerűségét sem, ezért ezen kártérítési igényét az eljáró tanács nem fogadta el. E körben az eljáró tanács azt kívánja megjegyzi, hogy a KHR lista egy zárt rendszer, amelyből a pénzügyi szolgáltatókon kívül egyéb magánszemélyek a sajátjukon kívül egyéb adatokat nem hívhatnak le.

A fentiek alapján az eljáró tanács megállapította, hogy a Kérelmező a pénzügyi szolgáltató hibájából kifolyólag került a KHR listára és ennek ok-okozati következményeként a letétbe helyezett foglalótól és a megbízási díjtól elesett, így kárt szenvedett; ennek megfelelően kötelezte a pénzügyi szolgáltatót kártérítés megfizetésére.

A pénzügyi szolgáltató a Testület döntésének nem vette alá magát, így az eljáró tanács ajánlásban kötelezte a fenti kártérítés megfizetésére a pénzügyi szolgáltatót.

Budapest, 2011. október 10.

dr. Kóhalmi Attila s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Németh Szilvia s.k.,
az eljáró tanács tagja

Szabó Péter s.k.,
az eljáró tanács tagja